

SVENLJUNGA
KOMMUN

Styrdokument

Dokumenttyp: Plan

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Fastställelsedatum: 2008-05-12 § 60

Ansvarig: Rådet för funktionshinderfrågor

Revideras:

Följas upp:

PLAN FÖR FUNKTIONSHINDERFRÅGOR SVENLJUNGA KOMMUN

Att leva med funktionsnedsättning är en naturlig del i många människors levnadsvillkor. Hur stora och vilka svårigheter som uppstår i olika situationer för en person med funktionsnedsättning beror till stor del på hur samhället och omgivningen är utformad och vilken tillgång till individuellt stöd och individuella insatser som finns.

En ny kommunal plan för funktionshinderfrågor har arbetats fram för Svenljunga kommun.

Planen skall vara normgivande för kommunens olika arbetsområde, och anpassningsbar till kommunens olika tjänster. Detta för att förhindra att personer med olika funktionsnedsättningar inte ska kunna ta del av det som erbjuds i kommunen.

I detta fall har kommun ett ansvar för samtliga medborgare.

Ett stort tack till alla som varit engagerade i detta arbete för att göra en så heltäckande plan som möjligt

2008-02-18

Jan-Olof Nilsson
Ordförande i Rådet för funktionshinderfrågor

PLAN FÖR FUNKTIONSHINDERFRÅGOR

Förenta Nationerna (FN) antog 1993 Agenda 22, FN:s standardregler för alla världens länder. Reglerna beskriver de ansvar som länderna har för sina invånare med olika funktionsnedsättningar. Denna ligger till grund för det politiska arbetet som berör funktionshinderfrågor i Sverige och i Svenljunga kommun.

FN:s standardregler omfattar

<i>Ökad medvetenhet.</i>	<i>Kultur.</i>
<i>Medicinsk vård och behandling.</i>	<i>Rekreation och idrott.</i>
<i>Rehabilitering.</i>	<i>Religion.</i>
<i>Stöd och Service.</i>	<i>Kunskap och forskning.</i>
<i>Tillgänglighet.</i>	<i>Policy och planering.</i>
<i>Ekonomisk och social trygghet.</i>	<i>Lagstiftning.</i>
<i>Nationell granskning och utvärdering.</i>	<i>Personalutbildning.</i>
<i>Familjeliv och personlig integritet.</i>	<i>Utbildning.</i>
<i>Tekniskt, ekonomiskt och internationellt samarbete.</i>	<i>Arbete.</i>

Som grund har Socialdepartementet antagit en nationell handlingsplan för handikappolitiken. "Från patient till medborgare" antogs år 2000 och sträcker sig fram till år 2010 och involverar alla samhällsområden.

De nationella målen för handikappolitiken är

- en samhällsgemenskap med mångfald som grund,
- att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet,
- jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionshinder.

Enligt handlingsplanen ska det handikappolitiska arbetet särskilt inriktas på

- att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionshinder,
- att förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionshinder,
- att ge barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Vad är ett funktionshinder?

Världshälsoorganisationens definition är:

Ett funktionshinder är den begränsning eller det hinder som gör att en människa till följd av en skada inte kan utföra en aktivitet på ett sätt eller inom de gränser som kan anses normalt.

Bort med termen handikapp

Socialstyrelsens terminologiråd tog beslut 2007-10-10 om revidering av termerna funktionshinder och handikapp.

Funktionsnedsättning och funktionshinder är inte lägre synonymer, funktionshinder blir en egen term och handikapp utgår.

Begreppet funktionsnedsättning definieras: nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.

Begreppet funktionshinder definieras: begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

Det är mötet med den omgivande miljön – fysiskt, socialt och psykologiskt som avgör om en person känner sig funktionshindrad eller inte.

Funktionsnedsättningen blir i själva verket ett funktionshinder för den enskilde först om samhället inte förmår att kompensera bristerna.

Och – det som är bra miljö för personer med funktionsnedsättningar är bra miljö för alla.

Brister i omgivning och verksamhet kan utestänga människor med funktionsnedsättningar och orsaka diskriminering och hinder för att utöva sina mänskliga rättigheter. Om samhället utformas med utgångspunkt i att människor har olika förutsättningar kan funktionshindret minskas och, i bästa fall, inte uppstå.

Helhetsperspektiv

Målsättningen är full delaktighet och jämlikhet, vilket innebär att kvinnor och män, pojkar och flickor med funktionsnedsättningar i likhet med alla andra har lika möjligheter till arbete/sysselsättning, att delta i kulturliv, åka med kollektivtrafiken, ha möjlighet till rekreation och utöva idrott, ha ekonomisk och social trygghet, ha socialt umgänge och personlig integritet samt kunna utöva sina medborgerliga rättigheter och skyldigheter.

Ökad medvetenhet

För att kunna beakta funktionshinderfrågor ska samtliga förvaltningar och nämnder inhämta och ge information.

Kommunledningskontoret:

Kommunledningskontoret har intentionen att uppfylla de delar av innehållet i Agenda 22, som är applicerbart på denna förvaltning.

Kommunledningskontoret är organiserat i fem enheter: kansli-, ekonomi-, arbetsmarknads- och utveckling, personal- & IT-enheterna. Kommunledningskontoret arbetar för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Kommunledningskontorets arbete skall genomsyras av människors lika värde, jämlikhet och rättvist bemötande av den enskilde i dennes situation och alla har rätt till ett gott bemötande oavsett härkomst, religion och sexuell läggning.

Information:

Information är svårt. Oavsett hur mycket och hur ofta man försöker föra ut information, finns det alltid några som inte fått kännedom eller kunnat hitta den information de söker. Vanligen tar vi till oss information bara då vi är intresserade av ett visst område. Om man får aldrig så omfattande information vid något tillfälle, så har vi antingen glömt den eller så hittar vi den inte då den behövs. Dessutom blir information i broschyrer fort inaktuell.

Kommunens hemsida:

Kommunens hemsida kompletteras med information om funktionsnedsättningar, regler för färdtjänst, bostadsanpassning, rehabilitering och hjälpmedel. Samtliga förvaltningar ansvarar för att information som rör funktionshinder läggs in.

Svenljungabrevet:

Nyheter som är av intresse för personer med funktionsnedsättningar, tas upp i tidningen. Samtliga förvaltningar ansvarar för att nyheter meddelas till redaktionen.

Ökad medvetenhet:

Behov hos personer med funktionshinder ska uppmärksammas

- i kommunens översiktsplan.
- i den fördjupade planeringen som görs samhälle för samhälle.
- i planeringen av kollektivtrafik och skolskjutsar.

Kunskap om personer med funktionsnedsättningar deras behov, rättigheter och möjligheter till

- ledamöter i nämnder
- tjänstemän i förvaltningarna
- berörda personalgrupper

Nyvaldpaketet:

Information om funktionsnedsättningar och funktionshindrades behov, rättigheter och möjligheter skall ingå i "Nyvald – paketet".

Kvalitetsarbete:

Kunskap om funktionsnedsättningar och funktionshindrades behov skall ingå i förvaltningarnas kvalitetsarbete.

Personalhandbok:

Funktionshinderfrågor skall beaktas i personalhandbok samt i uppgjort introduktionsprogram.

Tillgänglighet:

Tillgängligheten till KLK:s lokaler är i stor utsträckning anpassade till personer med funktionsnedsättningar och all personal är lyhörd för enskild behov och försöker alltid att lösa dessa.

Arbete:

Se till att personer med funktionsnedsättningar ges möjlighet till arbete i kommunen.

Ekonomisk trygghet:

Främja tillgången till produktivt och inkomstbringande arbete.

Policy & planering:

Följa upp planen för frågor beträffande funktionshinder, vilken skall ingå i kommunens bokslut.

Beakta Förenta Nationernas Agenda 22 och nationella lagar vid framtagandet av översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, policys, handlingsplaner etcetera.

Lagstiftning:

Kommunledningskontoret styrs av Kommunallagen, Tryckfrihetsförordningen, Sekretesslagen, Förvaltningslagen, Personuppgiftslagen, Arkivlagen etcetera lagar samt de lagar och förordningar som hänför sig till funktionshinder.

Ekonomisk politik:

I samband med budgetarbetet aktualisera frågor om finansiering av åtgärder som vidtas för att underlätta för personer med funktionsnedsättningar.

Samordning:

Kommunledningskontorets målsättning är att möjliggöra förtroendefulla relationer i varaktiga kontakter mellan den enskilde medborgaren och personal

Handikapporganisationer:

Fortlöpande samverka med kommunens råd för funktionshinderfrågor och andra handikapporganisationer med ändamålet att tillvarata kunskaper och erfarenheter från dessa grupper.

Personalutbildning:

Planen för funktionshinderfrågor skall ingå som en del i förvaltningarnas kompetensutveckling. Särskilt skall belysas de funktionshindrades situation.

Tekniskt och ekonomiskt samarbete:

Kommunen skall informera företagen att hantera funktionshinderfrågor efter FN:s standardregler.

Internationellt samarbete:

Kommunen skall ge uppmärksamhet åt behov hos personer med funktionsnedsättningar, deras rättigheter och möjligheter i internationella samarbetsprojekt.

Sammanfattning

Kommunledningskontorets vägledande principerna är:

- Helhetssyn; innebär en strävan efter att förstå sammanhang och den helhet som den enskilde är en del av.
- Kommunledningskontorets målsättning är att möjliggöra förtroendefulla relationer i varaktiga kontakter mellan den enskilde medborgaren och personal.
- Den som har fysiska, psykiska, sociala eller medicinska funktionsnedsättningar har rätt att leva och bo med samma värdighet och respekt som andra.
- Den enskilde medborgaren har eget ansvar gällande sitt liv och sina val.

KOMMUNLEDNINGSKONTORETS ARBETE SKALL GENOMSYRAS AV:

- De lagar som styr kommunledningskontorets arbetsområden.
- Ha ett nära samarbetet med de olika kommunala förvaltningarna, och med olika myndigheter och aktörer i Svenljunga kommun, Västra Götalands län, riket samt internationellt.
- Information och insatser från kommunledningskontoret utformas så att tillgängligheten ökar.
- Delaktighet i arbete, som utökar kunskap och forskning vilket gäller funktionshinder och de funktionshindrades situation.
- Utbildning av personal som gäller funktionshinder och bemötande av kommunmedborgare/kunder.
- Samverka med kommunens råd för funktionshinderfrågor och andra handikapporganisationer med ändamålet att tillvarata kunskaper och erfarenheter från dessa organisationer

Socialförvaltning

Socialförvaltningen i Svenljunga kommun är organiserad i tre avdelningar; Individ- och Familjeomsorgsavdelningen, Vård- och Omsorgsavdelningen och Hälso- och Sjukvårdsavdelningen.

All verksamhet av socialförvaltningen skall genomsyras av humanistisk människosyn; alla människors lika värde, jämlikt och rättvist bemötande av den enskilde i hennes situation. Alla har rätt till ett gott bemötande oavsett ras, härkomst; religion och sexuell läggning.

Enligt socialtjänstlagen (SFS 2001:453) är de vägledande principerna:

- Helhetssyn; innebär en strävan efter att förstå sammanhang och den helhet som den enskilde är en del av.
- Frivillighet och självbestämmande; socialtjänsten skall präglas av erbjudanden och service. Den enskilde får själv bestämma om han eller hon vill ta emot ett erbjudande om en viss social tjänst eller inte, den enskilde skall inte påtvingas sociala tjänster. Detta står inte i konflikt med att försöka motivera den enskilde att ta emot en viss insats.
- Kontinuitetsprincipen; socialtjänstens målsättning är att möjliggöra förtroendefulla relationer i varaktiga kontakter mellan den enskilde och personal.
- Normaliseringsprincipen; den som har fysiska, psykiska eller sociala funktionshinder har rätt att leva och bo som andra.
- Flexibiliteten; socialtjänstens insatser skall aldrig formas utifrån färdiggjorda mallar; alla insatser skall vara individuellt anpassade.
- Närhetsprincipen; socialtjänsten skall utgå från att den enskildes sociala, psykosociala problem skall lösas i den enskildes miljö där närstående och sammanhang skall betraktas, insatserna skall erbjudas så nära hemmiljön som möjligt.
- Valfriheten; innebär den enskildes självbestämmande, integritet och självständighet, den enskilde skall kunna inom ramen för socialnämndens resurser välja mellan olika alternativa insatser.
- Eget ansvar; den enskilde har eget ansvar gällande sitt liv och sina val.
- Delaktighet; den nuvarande socialtjänstlagen förutsätter att den enskilde är delaktig i insatser i högsta möjligaste mån utifrån sina förutsättningar.
- Integritet; den enskildes sätt att leva som hon vill skall respekteras inom ramen för skälig levnadsnivå.

Socialförvaltningens arbete skall genomsyras av

- Lagar som styr socialnämndens arbetsområden.
- Samarbete och utveckling av samarbetet mellan olika förvaltningar, SAMREHAB samt med olika specialistkompetenser utanför Svenljunga kommun.
- Utvecklingsbenägenheten av att bjuda in nya aktörer för samarbetet utifrån kommande samhällsutveckling.
- Samordning av insatser för råd och stöd, upplysa om samhällets resurser till personer med funktionsnedsättningar.
- I kultursammanhang utveckla kulturutbudet på ett sätt som främjar den enskildes möjligheter att ta del av detta oavsett funktionsnedsättning, då kan det vara viktigt att stötta kulturarbete som är anpassad till särskilda grupper med funktionsnedsättningar.
- Att informationen och insatserna formas så att tillgänglighet uppnås.

- Delaktighet i arbete som utökar kunskap och forskning gällande funktionsnedsättningar och funktionshinder.
- Kontinuerligt samarbeta med rådet för funktionshinderfrågor med syfte att tillvarata de kunskaper och erfarenheter rådet besitter.
- Vidareutbildning av personal gällande funktionsnedsättningar, funktionshinder och bemötande av brukare.
- Att stöd och service samordnas med andra berörda aktörer på ett sätt som möjliggör den enskildes delaktighet, ansvar och normalisering i samhället utifrån den enskildes förmåga och fria vilja.

Som kommuninvånare oavsedd eventuell funktionsnedsättning har man rätt att få prövat kommunens generella insatser t.ex. hemtjänst, färdtjänst, ledsagare etc. för att kunna utnyttja t.ex. Guldägget, Moga Fritid och andra kommunala aktiviteter.

Verkställa fattade beslut så snart som möjligt och anmäla till socialnämnden när så inte är möjligt.

Tjänstemän har skyldighet att hjälpa den enskilde vid överklagan av socialnämndens beslut.

Barn- och utbildningsförvaltning

Barn- och utbildningsnämnden har under kommunfullmäktige det politiska ansvaret för förskoleverksamhet/familjedaghem, förskoleklasser, grundskola, särskola, skolbarnsomsorg, gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, högskoleutbildning på distans, särsvux, svenskundervisning för invandrare och musikskola.

Verksamheten är organiserad i olika rektorsområden. I de minde orterna i kommunen omfattar verksamheten förskolebarn från år ett till elever i årskurs 6. I centralorten finns förutom verksamheter från förskola till årskurs 6 också kommunens skola som omfattar elever från årskurs 7 till årskurs 9. Kommunens särskola och träningssärskola finns i centralorten. Från och med hösten 2006 finns en förberedelseklass för nyanlända invandrar elever och en kommunikationsklass för elever med språkstörningar.

Enligt skollagen (SFS 1985:1100 med ändringar) är de vägledande principerna:

- Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet.
- Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar.
- Alla som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde.
- För barn och ungdomar som inte kan gå grundskolan och gymnasieskolan därför att de är utvecklingsstörda finns särskolan.

Barn- och utbildningsförvaltningens arbete skall genomsyras av:

- De lagar och förordningar som styr barn- och utbildningsförvaltningens arbete.
- Förskola och skola har en viktig uppgift att förmedla värderingar som bygger på människosynen att alla människor är lika värda.
- I skolornas kvalitetsarbete skall funktionshindrades situation uppmärksammas och åtgärdsprogram upprättas.
- Elever i grundskola och vuxenutbildning i kommunen ska ha tillgång till likvärdig utbildning. För elever med utvecklingstörning eller annan bestående och betydande begåvningsmässig funktionsnedsättning erbjuds undervisning i särskolan. För elever med funktionsnedsättningar som inte kan kompenseras vid kommunens skolor, ordnas vid behov undervisning vid specialskolor i andra kommuner.
- Barn och ungdomar med funktionsnedsättningar skall ha rätt till utbildning på lika villkor som barn och ungdomar utan funktionsnedsättningar.
- Skollokalerna ska vara tillgängliga för alla.
- Vid om- och tillbyggnader funktionshinderanpassas alla lokaler enligt gällande byggnorm.
- För att öka förståelsen för personer med funktionsnedsättningar situation behövs allmän fortbildning. All personal behöver dessutom ökade kunskaper om allergier, särskilt överkänslighet mot födoämnen, damm och starka lukter.

Samhällsbyggnadsförvaltning

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Svenljunga kommun är organiserat i tre enheter: kultur- och fritidsenheten, miljö- och byggenheten och tekniska enheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar för tre nämnder kultur- och fritidsnämnden, miljö- och byggnämnden och kommunstyrelsen som nämnd.

All verksamhet i samhällsbyggnadsförvaltningen skall genomsyras av människors lika värde, jämlikhet och rättvist bemötande av den enskilde i dennes situation.

Alla har rätt till ett gott bemötande oavsett härkomst, religion och sexuell läggning.

För samhällsbyggnadsförvaltningen är de vägledande principerna:

- Helhetssyn; innebär en strävan efter att förstå sammanhang och den helhet som den enskilde är en del av.
- Kontinuitetsprincipen; samhällsbyggnadsförvaltningens målsättning är att möjliggöra förtroendefulla relationer i varaktiga kontakter mellan den enskilde medborgaren och personal.
- Normaliseringsprincipen; den som har fysiska, psykiska, medicinska eller sociala funktionshinder ha rätt att leva och bo med samma värdighet och respekt som andra.
- Eget ansvar; den enskilde medborgaren har eget ansvar gällande sitt liv och sina val.

Samhällsbyggnadsförvaltningens arbete skall genomsyras av:

- Lagar som styr samhällsbyggnadsförvaltningens arbetsområden.
- Utveckling av samarbetet mellan olika förvaltningar, samt med olika aktörer utanför Svenljunga kommun.
- I kultursammanhang beakta kulturutbudet på ett sätt som främjar den enskildes möjligheter att ta del av detta, oavsett funktionsnedsättning.
- Att information och insatser formas så att tillgängligheten ökar.
- Delaktighet i arbete som utökar kunskap och forskning gällande funktionsnedsättning och de funktionshindrades situation.
- Utbildning av personal gällande funktionsnedsättning och bemötande av brukare/kunder/gäster.
- Kontinuerligt samarbeta med rådet för funktionshinderfrågor med syfte att tillvarata de kunskaper och erfarenheter rådet besitter.

Rådet för funktionshinderfrågor

Rådet för funktionshinderfrågor ligger organisatorisk under Kommunstyrelsen.

Sekreteraren för rådet är en tjänsteman i Socialförvaltningen.

Rådet för funktionshinderfrågor är ett forum för brukare och politiker att mötas för att diskutera kommunens arbete utifrån brukarperspektiv. Det är viktigt att utveckla brukarpåverkan i samhället för att forma ett samhälle för alla medborgare oavsett funktionsnedsättning.

Rådet för funktionshinderfrågor fungerar som en remissinstans för att funktionshinderfrågor beaktas i alla policy- och planeringssammanhang.

I rådets uppgifter skall ingå att bevaka kommunens plan för funktionshinderfrågor, överlevnad och aktualitet.

Rådet för funktionshinderfrågor har möjlighet att påtala förvaltningarnas möjlighet att utnyttja det som ett rådgivande organ.